

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF
CLINICAL PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY)**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю
28 жовтня 2025 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2025**

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАРМАЦЕВТІВ-ІНТЕРНІВ

Шварп Н. В., Фесенко В. Ю., Тимощук Г. В., Лисенко Н.О.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
pedagogika@nuph.edu.ua*

ВСТУП. Вимога до постійного розвитку активності здобувачів освіти залишається незмінною, що досягається шляхом удосконалення методик навчання та впровадження в освітній процес методів які сприяють розвитку творчого та критичного мислення. Проблемне навчання у фармації застосовується для формування практичних навичок, клінічного мислення та здатності приймати рішення у реальних професійних ситуаціях, здобувачі стикаються з реальною або змодельованою проблемною ситуацією, яку потрібно дослідити та вирішити. Основна ідея - розв'язання проблеми як рушійна сила пізнання. Оскільки фармацевти працюють із лікарськими засобами, взаємодіють із пацієнтами, лікарями та виробниками ліків, їм необхідно не просто знати теоретичний матеріал, а й уміти аналізувати, прогнозувати ризики та знаходити найкращі рішення у складних обставинах. До основних цілей проблемного навчання у фармації відноситься зокрема формування комунікативних навичок де майбутні фахівці повинні вміти спілкуватися з пацієнтами та колегами, пояснювати правила прийому ліків і часто доводиться приймати рішення за неповної інформації або працювати з унікальними клінічними випадками. Крім того, використання проблемного навчання готує здобувачів освіти до успішної проходження атестації фармацевтів-інтернів та здачі у подальшому ліцензованих іспитів Крок 3. Отже, практика вирішення проблемних ситуацій та завдань під час післядипломної підготовки в інтернатурі не втрачає своєї актуальності.

МЕТА. Висвітлити досвід формування знань, умінь та навичок як складових комунікативної компетентності фармацевтів-інтернів при вивченні освітнього компоненту «Соціально-комунікативна взаємодія у фармації» під час проходження інтернатури за допомогою проблемного навчання.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Педагогічне спостереження; педагогічний експеримент для визначення ефективності упровадження системи заходів по реалізації проблемного навчання в процесі підготовки фармацевтів-інтернів а саме: 1). Апробація проблемного навчання при вивченні освітнього компоненту «Соціально-комунікативна взаємодія у фармації»; 2). Уточнення дидактичних можливостей проблемного навчання у ході семінарських та практичних занять у поєднанні з різними прийомами роботи. Практичні та семінарські заняття на основі застосування методики проблемного навчання передбачали активне використання таких методів як: самостійна дослідницька діяльність, аналіз фахових ситуацій пов'язаних із вирішенням бар'єрів комунікації і професійно-зорієнтованих завдань взаємодії. 3). Визначення впливу проблемного навчання на якість підготовки фармацевтів-інтернів.

У результаті проведення експерименту де створювалися проблемні ситуації, показувалися шляхи їх вирішення, здійснювався відповідний контроль і оцінювання знань та умінь за характером участі у вирішенні проблем.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. За результатами спостереження відмічалася збільшення активності вербальної поведінки окремих інтернів та навчальної групи яка приймала участь в експерименті.

Рівні успішності за результатами сформованості знань, умінь та навичок фармацевтів-інтернів в експериментальній та контрольній групах при вивченні ОК після експерименту мають суттєві відмінності (табл.1).

Таблиця 1

Рівні успішності за результатами сформованості знань, умінь і навичок фармацевтів інтернів

Рівні сформованості знань, умінь та навичок	Контрольна група	Експериментальна група
Високий 90-100 балів	22,3%	44,4%
Достатній 75-89 балів	22,2%	32,4%
Низький 60-74 балів	55,5%	23,2%

ВИСНОВКИ. Проведений аналіз проведеного експерименту дозволив зробити висновок щодо стійкого впливу методики проблемного навчання на показники успішності фармацевтів-інтернів. Для того, щоб діяльність здобувачів зберігала пошуковий, самостійний характер, викладачу необхідно: вирішувати проблемні завдання разом з інтернами; здійснювати спільний пошук, який спирається не на розділення функцій між викладачем і здобувачем, а на розподіл між ними послідовних етапів рішення навчальної задачі, тобто набуває характер спільно-розподіленої діяльності. В процесі вирішення проблемної задачі викладач повинен намагатися захопити тих, хто навчається, проблемою і процесом її дослідження, використовуючи мотиви самореалізації, змагання, створюючи максимум позитивних емоцій (радість, здивування, симпатія, успіх), максимально використовувати інтерактивні методи і прийоми для розвантаження інтенсивної мисленнєвої діяльності. Підсумком впровадження проблемного навчання у підготовці фармацевтів-інтернів є перетворення їхньої діяльності зі спостереження, слухання, запам'ятовування, виконання дій за зразком до активної участі у вирішенні проблем, висунення гіпотез і можливого вирішення завдань.